

Tudósok
Gyerekek = Szórakozás!

EXPERIMake

SZÓRAKOZTATÓ TUDOMÁNY GYEREKEKNEK

FIGYELMEZTETÉS

8 éves kor alatti gyermekeknek nem alkalmas. Használata felnőtt felügyeletet igényel. Néhány olyan vegyi anyagot tartalmaz, amelyek veszélyt jelentenek az egészségre. Használat előtt olvasd el a használati útmutatót, kövesd az utasításokat és őrizd meg a későbbiekre. Ügyeljünk arra, hogy a vegyi anyagok ne érintkezzenek a test bármely részével, különösen a szájjal és a szemmel. Tartsd távol a kisgyermeket és az állatokat a kísérletektől. Tartsd távol a kísérletező készletet 8 éven aluli gyermekektől. Figyelem! A kesztyű természetes gumi latexből készült.

ÉDES ILLATOK
ÉS PARFÜMÖK

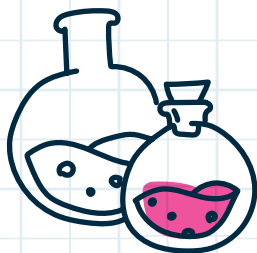
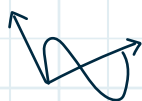
TRÉFÁS
TÉNYEK

Tárgymutató

Tanácsok a felügyelő felnőttek részére.....1	Mielőtt belekezdenél 6
Biztonsági Szabályok.....2	Kísérletek.....7
Tartozékok.....2	
A mellékelt vegyi anyagok és használatukra vonatkozó figyelmeztetések.....3	1. Első Parfümöm
A használt vegyi anyagok és csomagolásuk ártalmatlanítása 3	2. Természetes Parfüm
Általános elsősegélynyújtásra vonatkozó információ.....4	3. Illatosított Fürdősó
Periódusos Rendszer.....4	4. Parfümvirágok
Légy üdvözölve a Tudomány Csodálatos Világában! 5	5. Legyen illatos a szoba!
	Periódusos Rendszer 12
	Tréfás Tények 13

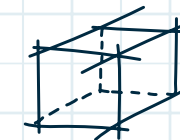
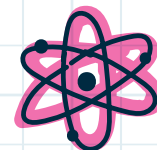
Tanácsok a felügyelő felnőttek részére

- Olvassa el és tartsa be ezeket az utasításokat, a biztonsági előírásokat, az elsősegélynyújtásra vonatkozó információkat, és őrizze meg őket a későbbi hivatkozás végett.
- A gyógyszerek helytelen használata sérülést és egészségkárosodást okozhat. Csak az utasításokban felsorolt kísérleteket hajtsák végre.
- Ez a kísérletező készlet 8 éven felüli gyermekek számára használható.
- Mivel a gyermekek képességei eltérőek lehetnek, akár korcsoporton belül is, a felügyelő felnőttnek kell mérlegelnie, hogy mely kísérletek alkalmasak és biztonságosak számukra. Az utasítások alapján a felnőttnek meg kell tudnia ítélni, hogy az adott kísérlet elvégzésére alkalmas-e a gyermek.
- A felügyelő felnőttnek ismertetnie kell a figyelmeztetéseket és a biztonsági információkat a gyermekkel vagy a gyermekekkel a kísérletek megkezdése előtt. Különös figyelmet kell fordítani a savak, lúgok és gyúlékony folyadékok biztonságos kezelésére.
- A kísérlet környékét szabadabbá kell tenni mindenféle akadálytól és távol kell tartani a tárolt élelmiszerektől. A kísérlet környékének világosnak és jól szellőztethetőnek kell lennie, vízellátás közelében. Munkafelületként biztosítson hőálló felületű, szilárd asztalt.
- A nem visszazárható csomagolásban lévő anyagokat (teljesen) fel kell használni egy kísérlet során, azaz a csomagolás kinyitása után.
- Ez a készlet színezékeket tartalmaz, amelyek foltot hagyhatnak. Tartsa távol a használati tárgyaktól és a finom szövetektől.

Biztonsági Szabályok

- Használat előtt olvassa el ezeket az utasításokat, kövesse, valamint tartsa be őket.
- Tartsa távol a kísérletezés helyétől a kisgyermeket, az állatokat.
- A kísérletező készletet tartsa távol 8 év alatti gyermekektől.
- Használat előtt és után tisztítsa meg az összes felszerelést és felületet.
- Győződjön meg róla, hogy az összes tárolóedény teljesen le van zárva, és használat után megfelelően van tárolva.
- Győződjön meg róla, hogy az összes üres tárolóedény megfelelően lett ártalmatlanítva.
- Alaposan mosson kezet a kísérletek elvégzése előtt és után.
- Ne használjon olyan felszerelést, amelyet a készlet nem tartalmaz, vagy a használati utasításban nem ajánlott.
- A kísérleti területen ne egyen vagy igyon.
- Ne cserélje ki az élelmiszereket az eredeti tárolókban. Azonnal távolítsa el azokat.
- Esetlegesen allergiát okozó illatanyagokat tartalmaz: alma illatanyag (**benzilszalicilát, hexil cinnamaldehyd, d-limonén, citrál és liliális**).
- A késztermékeket nem szabad használni, ha megváltoztatják megjelenésüket, színüket vagy illatukat.
- Mindig végezzen bőrpróbát a kész kozmetikai termékkel mielőtt alkalmazná az esetlegesen létrejövő allergiás reakció végett.
- Ne engedje, hogy a nyers vegyi anyagok érintkezzenek a szemmel vagy a szájjal.

Tartozékok

- 1 pár védőkesztyű
- Tengeri só (100 g)
- Folyékony glicerín (15 ml)
- Vanília illatanyag (3 ml)
- Alma illatanyag (3 ml)
- Rózsaszín kozmetikai színezék (3ml)
- Bogyós gyümölcs teafilter
- Pumpás üvegcs
- Szív alakú üvegcs
- 3 szűrőpapír
- Nagy mérőpohár
- Kis mérőpohár
- 3 pipetta
- 5 fa pálc
- 3 fa spatula
- 3 szívószál
- 3 műanyag kémcső fedéllel
- Tölcsér
- Matrica ív

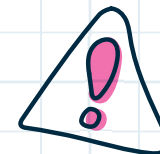
A mellékelt vegyi anyagok és használatukra vonatkozó figyelmeztetések

Az alábbi figyelmeztetések a tiszta vegyi anyagokra és nem a kész kozmetikai termékekre vonatkoznak.

Anyag/Azonosító	Összetevők	Veszélyre és óvintézkedésre vonatkozó nyilatkozatok
Alma illatanyag	Tartalma: AlfaHexil-cinnamaldehyd, benzil-szalicilát, (4R) -1 -metil-4-1- (1 -metil-etenil) -ciklohexén, 3,7-dimetil-2,6-oktadienal, 2- (4-terc-butilbenzil) -propionaldehyd, Delta -1,6,6-Trimetil-3-ciklohexén-1-il) -2-butén-1-on és 2,4-dimetil-3-ciklohexén-1-karboxaldehyd). Allergiás reakciót válthat ki.	Figyelem! Allergiás bőrreakciót válthat ki. Mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó hatással. Kerülje el a környezetbe jutását.
Vanília illatanyag	Tartalma: 3- (4-terc-Butil-fenil) -propanal. Allergiás reakciót válthat ki.	Allergiás bőrreakciót válthat ki. Mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó hatással. Kerülje el a környezetbe jutását.
Folyékony glicerín (80%) C ₃ H ₈ O ₃ CAS # 56-81-5	Tartalma: glicerín, víz.	Ne fogyasszuk el. Kerüljük a szemmel és szájjal történő érintkezést. Kizárólag az előírásoknak megfelelően használja!
Rózsaszín kozmetikai színezék (CI 45100) CAS # 74871-35-5	Tartalma: Szulforodamin, fenoxi-etanol, metilparaben, etil-parabén, etil-hexil-glicerín, propilén-glikol.	Ne fogyasszuk el. Kerüljük a szemmel és szájjal történő érintkezést. Kizárólag az előírásoknak megfelelően használja!
Tengeri só (NaCl) CAS # 7647-14-5	Nátrium-klorid	Ne fogyasszuk el. Kerüljük a szemmel és szájjal történő érintkezést. Kizárólag az előírásoknak megfelelően használja!

A használt vegyi anyagok és csomagolásuk ártalmatlanítása

Ha vegyszereket kell ártalmatlanítani, akkor a nemzeti és/vagy a helyi előírásoknak megfelelően tegyünk. Soha ne dobjunk a vegyszereket csatornába és kommunális hulladékba. További részletekért forduljunk az illetékes hatósághoz. A csomagolás ártalmatlanításához használjuk az erre a célra kijelölt gyűjtőhelyet. **Kérjük, hogy az összes csomagolást lehetőség szerint próbáld meg újrahasznosítani.**

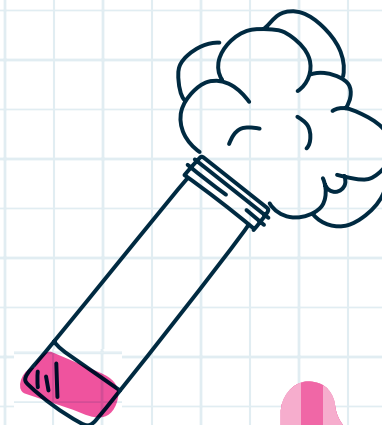
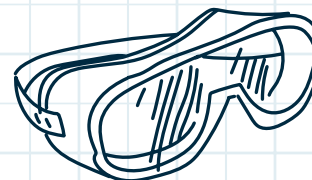
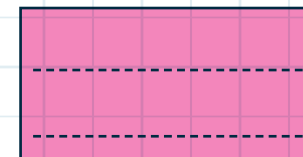
Általános elsősegélynyújtásra vonatkozó információ

- Szembe kerülés esetén:** Bő vízzel mossuk ki a szemet, amennyiben szükséges, tartsuk nyitva a szemet. Kérjük azonnali orvosi segítséget.
- Lenyelés esetén:** A száját vízzel ki kell öblíteni, friss vizet kell inni. Ne hánytassunk. Kérjük azonnali orvosi segítséget.
- Belégzés esetén:** Az érintett személyt friss levegőre kell vinni.
- Bőrrel való érintkezés és égések esetén:** Az érintett területet legalább 10 percen keresztül bő vízzel le kell mosni.
- Kétség esetén haladéktalanul forduljon orvoshoz. Vigyünk magunkkal a vegyszert és a tárolóedényt.
- Sérülés esetén mindig forduljunk orvoshoz.
- Vészhelyzet esetén tárcsázzuk az alábbi telefonszámot:

112

- Írjuk be az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) elérhetőségét, vagy a legközelebbi helyi kórház telefonszámát. Ezen intézmények tudnak megfelelő tájékoztatást nyújtani mérgezés esetén.

Elérhetőségek: Cím: 1097 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Levelezési cím: 1437 Budapest, Pf. 839
Zöld szám (ingyenesen hívható): **06 80 20 11 99**
Telefon: 06 1 476 6464
Fax: 06 1 476 1138
E-mail: ettsz@okbi.antsz.hu
Honlap: www.okbi.hu

Légy üdvözölve a Tudomány Csodálatos Világában!

Az **EXPERIMAKE** tudományos készleteket tudósok terveztek, hogy ösztönözzék a **játékon** keresztül történő **tanulást**.

A tudomány, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) oktatása rendkívül fontos, és minden készlet legalább két ilyen képesség fejlesztését teszi lehetővé.

A megszerzett **készségek** és **ismeretek** elengedhetetlenek a gyermekek tanuláshoz.

Az **EXPERIMAKE** tudományos készletek nemcsak az oktatást segítik, hanem a szülők számára is szórakoztatóak és élvezetesek.

A mókázás vagy felfedezések folyamán, egy dopamin nevű neurotranszmitter szabadul fel. A dopamin segít ellenőrizni az agy jutalmazási központját. Amikor pozitív tapasztalatunk van és a dopamin felszabadul, akkor nagyobb valószínűséggel fogunk emlékezni rá.

Tehát, ha a tanulás pozitív élmény, akkor ösztönözni fogja az agyat a különböző készségek fejlesztésére. Az **EXPERIMAKE** készletek olyan **oktató játékok**, amely a **tudományt** és a **kreativitást** kapcsolják össze a kíváncsiság és a kísérletezés révén. Reméljük, hogy élvezettel fedezed fel a tudomány csodálatos világát az **EXPERIMAKE** kísérletező készletekkel.

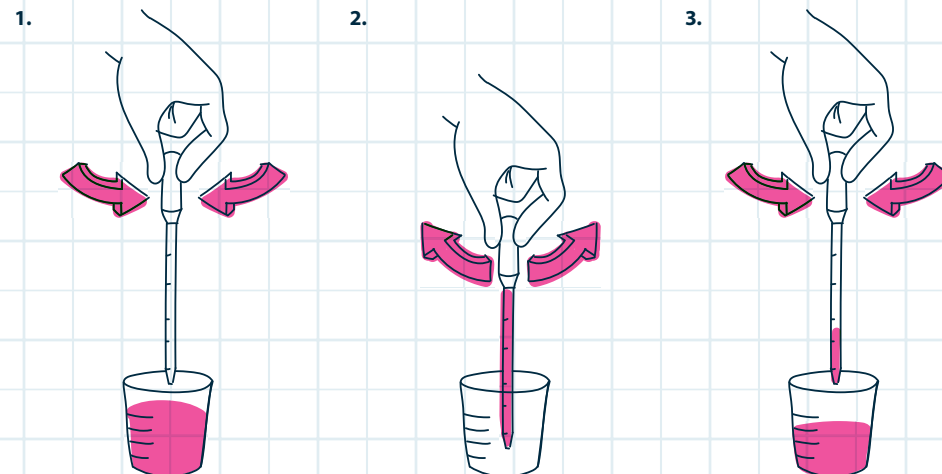
Mielőtt belekezdenél...

A Pipetta használata

A pipetta kis mennyiségű folyadék gyűjtésére, valamint annak egyik tárolóedényből a másikba juttatására szolgál. Lehetővé teszi számunkra a felhasználandó folyadék mennyiségének szabályozását a cseppenkénti adagolással. Mielőtt elkezdjük a kísérleteket, gyakoroljuk a pipetta használatát.

A lágy és összenyomható végét **gumisapkának** nevezik, míg a másik végét **pipettahegynek**.

1. Töltsünk meg egy kis edényt vízzel, nyomjuk össze a gumisapkát, és helyezzük a hegyét a vízbe.
  2. Lassan engedjük fel a gumisapkát, amíg a cső meg nem telik vízzel.
  3. Most, hogy összegyűjtöttük a folyadékot, kis cseppenként engedjük ki újra. Ehhez vegyük ki a pipettahegyet a folyadékból, és nyomjuk össze könnyedén a gumisapkát. Látni fogjuk, hogy a cseppek egyesével kijönnek a cső végén.
- A cső tetején, a gumisapkához közel egy jelölés van, ami 1 ml folyadékot jelez.

Tipp: A szennyeződés elkerülése érdekében mindig ugyanazt a pipettát használjuk ugyanarra az oldalra.

Bőrpróba

Mielőtt parfümöt használnánk, végezzünk egy bőrpróbát, így megbizonyosodhatunk arról, hogy nem lesz allergiás reakciónk.

1. Miután elkészítettük a parfümöt és még mielőtt használnánk, tegyünk belőle néhány cseppet a csuklónk belső oldalára.
2. Várjunk 5 percet.
3. Távolítsuk el a parfümöt, bőséges vízzel és szappannal lemosva az érintett bőrfelületet.
4. Amennyiben nem alakul ki bőrirritáció, használhatjuk a parfümöt.

A leleményes,
kreatív és
fantáziadús
STEM játékok
oktató
jellegűek, új
készségeket és
ismereteket
tanítanak
(és ami a
legfontosabb)
sok-sok mókával!

Technológia (Technology)
A problémamegoldás és a módszertani készségek ösztönzése.

Műszaki Tudományok (Engineering)
A tervezési, építési és alkotó készségek ösztönzése.

Tudomány (Science)
A kíváncsiság felkeltésével a minket körülvevő világ megismerésére ösztönöz.

Matematika (Maths)
Különböző módszerek feltárásával, ösztönzi a gyermekeket, hogy számokról gondolkodjanak.

EXPERIMAKE
SZÓRAKOZTATÓ TUDOMÁNY GYEREKEKNEK

1. Első Parfümöm

Szükségünk lesz az alábbiakra:

Védőkesztyűkre, alma illatanyag, vanília illatanyag, pipetták, kémcsövek fedéllel, kis mérőedény, tölsér, pumpás üvegcsé, víz (nem tartozék).

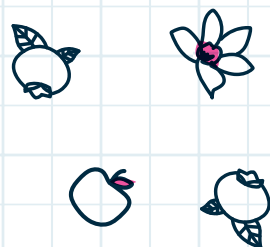
Az elkészült termék összetevői: Víz, benzil-szalicilát, hexil-cinname, limonén, citrál, butil-fenil, metil-propionát és parfüm

Lépések:

1. Vegyük fel a védőkesztyűket.
2. Egy pipetta használatával cseppentsünk 6 csepp vanília illatanyagot egy kémcsőbe.
3. Egy másik pipetta használatával cseppentsünk 4 csepp alma illatanyagot ugyanabba a kémcsőbe.
4. A tölsér segítségével öntsünk a kémcsőbe 5 ml vizet.
5. Zárjuk le a kémcsövet a fedelével, majd jól rázzuk össze.
6. Elkészült a parfümünk! Tárolhatjuk ebben a kémcsőben is, vagy átönthetjük a pumpás üvegcsébe és igény szerint használhatjuk (a bőrpróbát követően).

Javaslat:

Próbáljuk meg változtatni a vanília és alma illatanyagok mennyiségét, hogy személyes illatot hozhassunk létre.

Az ideális formula

Első Parfümöm (5.5g)

Víz (5g), illatanyag (0.5g)

2. Természetes parfüm

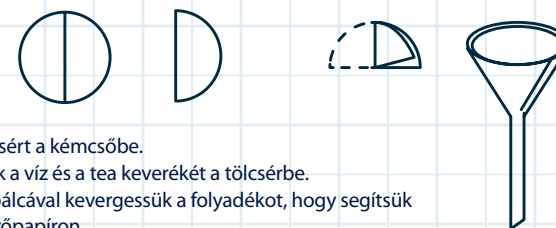
Szükségünk lesz az alábbiakra:

Védőkesztyű, alma illatanyag, vanília illatanyag, pipetták, kémcsövek fedéllel, kis mérőedény, tölsér, pumpás üvegcsé, víz (nem tartozék).

Figyelem! A tea színes és foltot hagyhat. Tartsuk távol a ruháktól és a finom szövetektől.

Lépések:

1. Vegyük fel a védőkesztyűt.
2. Segítséggel nyissuk ki a teafiltert, és öntsük tartalmának felét a nagy mérőedénybe.
3. Öntsünk 10 ml vizet a nagy mérőedénybe és jól keverjük össze.
4. Tegyük félre 10 percre, hogy a víz jól átitassa a teafüvet.
5. Hajtsuk össze a szűrőpapírt az ábrán látható módon és tegyük a tölsérbe.

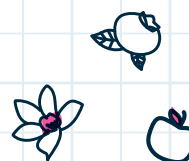

6. Helyezzük a tölsért a kémcsőbe.
7. Óvatosan öntsük a víz és a tea keverékét a tölsérbe.
8. A fából készült pálcával kevergessük a folyadékot, hogy segítsük az átfolyását a szűrőpapíron.
9. Mérjünk 5 ml glicerint egy új kémcsőbe.
10. A pipettával cseppentsünk 10 csepp teakeverékét a glicerinsébe.
11. Helyezzük a fedelet a kémcsőre, és rázzuk fel, hogy a glicerinsé és a tea összekeverjen.
12. Elkészült a parfümünk! Tárolhatjuk ebben a kémcsőben is, vagy átönthetjük a pumpás üvegcsébe és igény szerint használhatjuk (a bőrpróbát követően).

Figyelem! A tea színes és foltot hagyhat. Tartsuk távol a ruháktól és a finom szövetektől.

Javaslat:

Próbáljuk meg változtatni a vanília és alma illatanyagok mennyiségét, hogy személyes illatot hozhassunk létre.

Az ideális formula

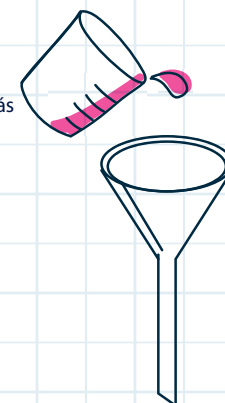
Természetes Parfüm (7.3g)

Folyékony glicerinsé (6.8g),

Teafüvel kevert víz (0.5g)

magyarázat

Ebben a kísérletben növényi kivonattal hoztunk létre parfümöt. A kivonat egy anyag oldható vegyületével telített folyadékból áll. Ebben a kivonatban a folyadék (víz) felszívja a teafü oldható vegyületeit.

3. Illatosított fürdőszó

Szükségünk lesz az alábbiakra:

Védőkesztyű, tengeri só, illatanyag, színezék, nagy mérőedény, kis mérőedény, pipetta, fa spatula, szív alakú üvegcsé.

Az elkészült termék összetevői: nátrium-klorid, benzil-szalicilát, hexil-cinnamal, limonén, citrál, butil-fenil-metilpropionális parfüm, fenoxietanol, metilparaben, etil-parabén, etilhexilglicerín és propilénlikol CI 45100

Lépések:

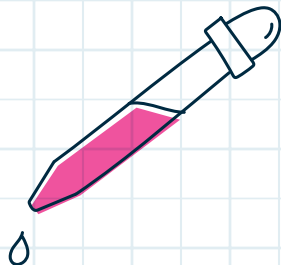
1. Vegyük fel a védőkesztyűt.
2. Tegyük 30 ml tengeri sót a nagy mérőedénybe.
3. Adjunk hozzá 8 cseppnyi illatanyagot a pipettával.
4. Adjunk hozzá annyi csepp rózsaszín kozmetikai színezéket, amíg el nem érjük a kívánt színárnyalatot.
5. Keverjük össze jól a fából készült spatulával, és gondosan öntsük át a szív alakú üvegcsébe.

Javaslat:

Amennyiben fokozni szeretnénk az illat intenzitását, adjunk hozzá még több cseppnyit az illatanyagból.

6. Elkészült a fürdőszón!

7. Öntsük bele a fürdővízbe és vizsgáljuk meg az eredményt.

magyarázat

A só felszívja az illatanyagot és a színezéket. Amikor a só feloldódik a fürdővízben, színes, illatos oldat keletkezik. Több száz éve a sós vizet javasolják a bőr és a vérkeringés problémáinak kezelésére, mivel a só fokozza a véráramlást. A fürdőszókat a tengeri só, illatanyagok és színezék keverékéből készítjük. Ezeket főként nyugtató és pihentető hatásuk miatt gyógyhatású készítményként árúsítják.

Az ideális formula

Illatos Fürdőszó (17.95g)

Nátrium-klorid (17.3g), illatanyag (0.4g),

kozmetikai színezőanyag (0.25g)

4. Parfümvirágok

Szükségünk lesz az alábbiakra:

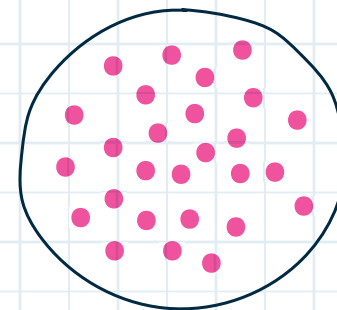
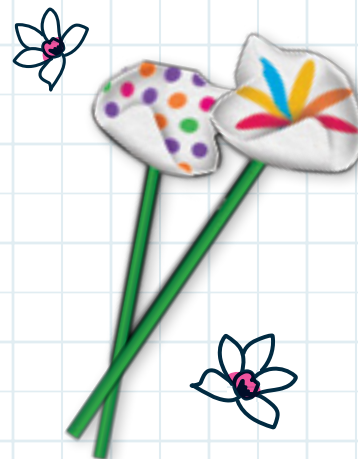
Védőkesztyű, illatanyag, szűrőpapír, pipetta, szívószál, színes filctollak (nem tartozék), víz (nem tartozék), tűzőgép (nem tartozék).

Lépések:

1. Vegyük fel a védőkesztyűt.
2. Ellenőrizzük, hogy a munkafelületek védettek-e.
3. Rajzoljunk több színes pöttyöt a szűrőpapírra.
4. A pipettával óvatosan cseppentsünk vízcseppeket a megrajzolt pöttyökre, hagyjuk, hogy minden csepp szétfolyjon, mielőtt egy újabb cseppet cseppentenénk a szűrőpapírra. Ügyeljünk, nehogy túl sok nedvesség kerüljön a papírra, mert az kimoshatja a színt.
5. Hagyjuk, hogy a papír megszáradjon.
6. Permetezzük az elkészített illatot a szűrőpapírra.
7. Amint megszáradt, formázzunk a szűrőpapírból virágot, és tűzzük egy szívószálra (felnett segítségével).

Javaslat:

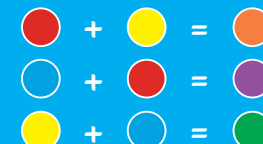
Amennyiben a készletben található összes szűrőpapírt felhasználtuk, helyettesíthetjük egyszerű kávéfőzőben használt szűrőbetét papírral, hogy még több illatos papírvirágot készíthessünk. Ezek akár remek ajándékok is lehetnek.

magyarázat

Ezt a folyamatot kromatográfiának nevezik. A kromatográfia egy fizikai-kémiai módszer, amely a homogén keverékek elkülönítésére szolgál. Ez az elkülönítés azért lehetséges, mert az összetevőknek különböző tömegük és sűrűségük van. A másodlagos színek elsődleges színekre bonthatóak. Ez azért történik, mert az elsődleges színek különböző nehézségűek, ezért a papíron különböző helyzetben maradnak. A víz a legkönnyebb színeket tudja a legmesszebb távolságra szállítani. Parfümünk egy folyadék, így a szűrőpapír felszívja.

Ismerjük meg az elsődleges és másodlagos színeket!

Elsődleges színek

Másodlagos színek

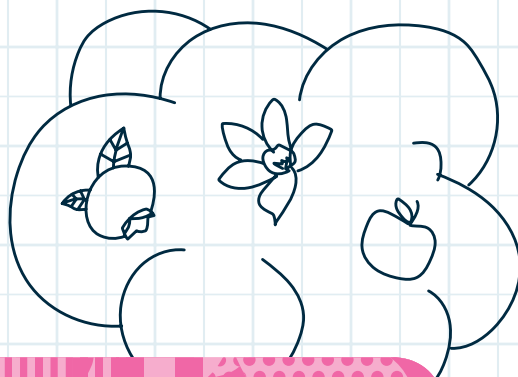
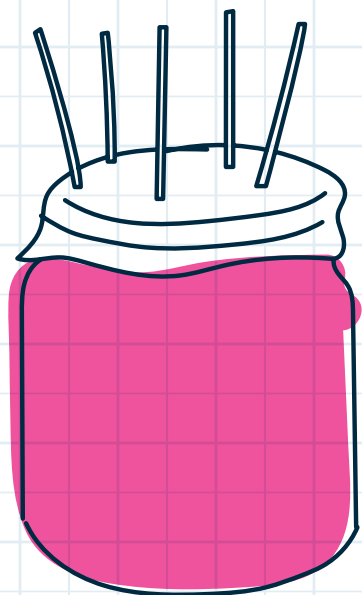
5. Legyen illatos a szoba!

Szükségünk lesz az alábbiakra:

Védőkesztyű, nagy mérőedény, fából készült spatula, fából készült pálcák, 2 edény (nem tartozék), szűrő (nem tartozék), olívaolaj (nem tartozék), alufólia (nem tartozék), rozmaring, levendula vagy más illatos növény (nem tartozék).

Lépések:

1. Vegyük fel a védőkesztyűt.
2. Bő vízzel mossuk le a növényt és hagyjuk teljesen megszáradni. Ez akár néhány napig is eltarthat.
3. Töltsük fel a széles szájú edényt a növényvel.
4. Öntsünk olívaolajat az edénybe, addig amíg az teljesen befedi a növényt, majd fedjük le alufóliával.
5. Az így feltöltött edényt hagyjuk pihenni, legalább két hétig.
6. Távolítsuk el a fóliát, majd öntsük át a teljes tartalmát egy másik edénybe. Ezután fedjük le az alufóliával.
7. Az ábrán látható módon nyomjuk bele az üvegbe a fa pálcákat, és hagyjuk azokat az olajban ázni.

Periódusos Rendszer

18

1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18																		
1	H Hydrogén 1.008																He Hélium 4.003																		
3	Li Litium 6.941	4	Be Berillium 9.012										5	6	7	8	9	10																	
													B Bor 10.811	C Szén 12.011	N Nitrogén 14.007	O Oxigén 15.999	F Fluor 18.998	Ne Neon 20.180																	
11	Na Nátrium 22.990	12	Mg Mágnezium 24.305										13	14	15	16	17	18																	
													Al Alumínium 26.982	Si Szilikium 28.086	P Foszfór 30.974	S Kén 32.066	Cl Klór 35.453	Ar Argon 39.948																	
19	K Kálium 39.098	20	Ca Kalcium 40.078	21	Sc Szkandium 44.956	22	Ti Títán 47.867	23	V Vanádium 50.942	24	Cr Krom 51.996	25	Mn Mangán 54.938	26	Fe Vas 55.845	27	Co Kobalt 58.933	28	Ni Nikkel 58.693	29	Cu Réz 63.546	30	Zn Cink 65.38	31	Ga Gallium 69.723	32	Ge Germánium 72.631	33	As Arsén 74.922	34	Se Szelen 78.971	35	Br Brom 79.904	36	Kr Kripton 84.798
37	Rb Rubídium 84.468	38	Sr Stroncium 87.62	39	Y Ittrium 88.906	40	Zr Cirkónium 91.224	41	Nb Nióbium 92.906	42	Mo Molibdén 95.95	43	Tc Technécium 98.907	44	Ru Ruténium 101.07	45	Rh Rhódium 102.906	46	Pd Palládium 106.42	47	Ag Ezüst 107.868	48	Cd Kadmium 112.414	49	In Indium 114.818	50	Sn Ón 118.711	51	Sb Antimón 121.760	52	Te Téllur 127.6	53	I Jód 126.904	54	Xe Xenon 131.294
55	Cs Cézium 132.905	56	Ba Bárium 137.328	57-71	Lantan	72	Hf Hafnium 178.49	73	Ta Tantál 180.948	74	W Volfrám 183.84	75	Re Rénium 186.207	76	Os Ózmium 190.23	77	Ir Iridium 192.217	78	Pt Platina 195.085	79	Au Arany 196.967	80	Hg Higany 200.592	81	Tl Tallium 204.383	82	Pb Ólom 207.2	83	Bi Bismut 208.980	84	Po Polónium [209]	85	At Asztatórium [209]	86	Rn Radon 222.018
87	Fr Francium 223.020	88	Ra Rádium 226.025	89-103	Aktinoid	104	Rf Ródfenium [261]	105	Db Dubnium [262]	106	Sg Széngigium [266]	107	Bh Borélium [264]	108	Hs Hasszium [269]	109	Mt Meitnerium [268]	110	Ds Darmstadtium [269]	111	Rg Roentgenium [272]	112	Cn Copernícium [277]	113	Nh Nhólium [289]	114	Fl Flavórium [289]	115	Mc Moscovium [289]	116	Lv Livermórium [298]	117	Ts Tenessziám [298]	118	Og Oganeszónium [298]

57	La Lantan 138.905	58	Ce Cézium 140.116	59	Pr Prázédisium 140.908	60	Nd Neodímium 144.243	61	Pm Promécium [145]	62	Sm Szamarium 150.36	63	Eu Eurórium 151.964	64	Gd Gadólínium 157.25	65	Tb Terbium 158.925	66	Dy Dizpródium 162.500	67	Ho Holmíum 164.930	68	Er Erbium 167.259	69	Tm Tullium 168.934	70	Yb Itterbium 173.055	71	Lu Lutécium 174.967
89	Ac Aktínium 227.028	90	Th Tórium 232.038	91	Pa Protaktínium 231.036	92	U Urán 238.029	93	Np Neptúnium 237.048	94	Pu Plutónium 244.064	95	Am Americium 243.061	96	Cm Kürüm 247.070	97	Bk Berkélium 247.070	98	Cf Kalifornium 251.080	99	Es Einsteinium [254]	100	Fm Fermium 257.095	101	Md Mendelévkium 258.1	102	No Nobélium 259.101	103	Lr Laurencium [262]

Alkáli-fémek

Alkáli-földfémek

Amenetit-fémek

Fémek

Félfémek

Nemfémek

Halogének

Nemesgázok

Lantanoidák

Aktinoidák

TRÉFÁS TÉNYEK

A **parfüm** szerves összetevők, alkohol és víz keveréke. A szerves összetevőket illatanyagoknak nevezik. Az illatanyagok összekeverésével alkotnak parfümöket, amelyek hosszantartó illatokat biztosítanak. Szinte bizonyos, hogy a parfüm eredete a valláshoz kötődik. A lélek megtisztítására használták, valamint az isteneknek ajánlották fel az odaadás jelképeként. Az első parfümre vonatkozó utalás az ókori egyiptomi időkből származik, melyeket az i.e. 3000-es években készült alabástrom vázákon fedeztek fel.

Az Ókori Egyiptomban a parfüm kultúrája olyan mélyen gyökeredzett, hogy még parfüm laboratóriumokat is üzemeltettek a templomokban, kizárólag azért, hogy a rituálék alatt felhasznált illatanyagokat előállítsák.

Az **egyiptomiak** igen alapos tudással rendelkeztek a fákról és növényekről, így számtalan különböző növényi összetevőből készítették parfümjeiket. Pl.: fahéjból, cédrusolajból, mirhából és különböző növényi gyantákból. Főként ruházatuk illatosítására, vagy illatosított fürdőolajként bőrük hidratálására használták.

A **rómaiak** voltak az első civilizáció, akik valóban nagy figyelmet fordítottak a személyes higiénia. Olyannyira elkötelezettek voltak a parfümök művésze iránt, hogy ebben az időszakban számos testápoló olaj, füstölő és kölnivíz készült.

A XIV. század folyamán, főként Franciaországban egész üzletág jött létre a parfüm esszenciaként felhasznált **virágok** termesztésére. Következésképpen Franciaország lett a parfümkutatás és kereskedelem központja. Az első saját formulával megalkotott parfümöt 1370-ben készítették a magyar Erzsébet királyné számára. Olajok és esszenciák sűrítménye volt és l'eau de „la reine de Hongrie” néven vált ismertté.

EXPERImake KUPON

Gratulálunk! A legjobb úton haladsz az **experimake oklevél** megszerzéséhez! Az oklevél igényléséhez gyűjts össze **3 db**-ot ezekből a kuponokból, és küldd vissza nekünk!

A **rózsza** és a **jázmin** a leggyakrabban használt parfüm illat-alapanyagok. A parfüm a bőrünkön maximum négy órán át marad meg. A parfüm illata változó a különböző emberekben, mert bőrünk pH-ja, zsírossága és izzadása befolyásolhatja az illatot.

A parfümök különböző jegyekből állnak. Háromféle jegyet különböztetünk meg: a felső jegyek (fej jegyek), a középső jegyek (szív jegyek) és az alapjegyek (mély jegyek). A párolgás ideje minden jeggyel nő.

A felső jegyek azok, amelyeket legelőször megérezünk, amikor egy parfümöt használunk. A felső jegyek nagyon gyorsan elpárolognak, ezért csak néhány percig érezhetjük őket. Amint a felső jegyek elpárologtak, a parfüm középső jegyeit kezdjük érezni. A középső jegyek határozzák meg a parfümök karakterét, azaz ők az illat "lelke".

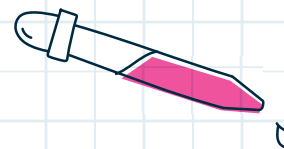
Az alapjegyek a leghosszabban tartóak. Az illatuk a bőrünkre tapad, így a körülöttünk lévő emberek ezeket a jegyeket érzik. Az alapjegyekben leggyakrabban használt esszenciák a pézsma, a tölgyfű, a szantálfa vagy a vanília.

A parfümöket a bennük lévő esszenciák koncentrációjának szintje szerint osztályozzák.

- parfüm** - amikor az esszenciák koncentrációja 20% és 40% között van.
- eau de parfum** - amikor az esszenciák koncentrációja 12% és 18% között van.
- eau de toilette** - amikor az esszenciák koncentrációja 8% és 14% között van.
- eau de cologne** - ez tartalmazza a legkevesebb mennyiségű esszenciát, a koncentráció csupán 3% és 7% között van.

Tipp: ellenőrizzük az otthon található parfümök besorolását!

Kérd meg szülőd vagy gondviselőd, hogy töltsd ki:

Név: _____ Életkor: _____

Lakcím: _____

Email cím: _____

Kérjük, küldj vissza 3 db kupont az **EXPERImake** oklevél igényléséhez címünkre:

Modell & Hobby Kft., 1033 Budapest, Szőlőkert u. 4/B

Igazoljuk, hogy a Modell & Hobby Kft. a megadott információkat a mindenkor hatályos adatvédelmi irányelveknek megfelelően kezeli, amelyek elérhetőek a www.maxxcreation.hu weboldalon.

319-10108-MH

További termékeink:

Hamarosan:

*A változtatás jogát fenntartjuk

Modell & Hobby
TOYS

Magyarországon forgalmazza:

Modell & Hobby Kft.

1033 Budapest, Szőlőkert u. 4/b.

Tel: +36 1 431 7451, www.modellhobby.hu

**MAXX
CREATION**

©2017 MaxxCreation a Modell & Hobby Kft bejegyzett védjegye. Minden jog fenntartva.

www.maxxcreation.hu

© 2017 Viacom International Inc. Minden jog fenntartva. A Nickelodeon, Nick Jr. és az összes kapcsolódó cím és logó a Viacom International Inc. védjegye. Az Addo® az Addo Play Limited bejegyzett védjegye az Egyesült Királyságban és az EU-ban, és az összes kapcsolódó logó és cím védjegy. Minden jog fenntartva. A kiadvány egyetlen része sem másolható, nem tárolható a keresési rendszerben, vagy nem továbbítható, bármilyen formában vagy bármely más módon, azaz elektronikusan, mechanikusan, fénymásolással, felvétellel vagy egyéb módon, az Addo Play Limited előzetes írásos engedélye nélkül.

